

Jakie są różnice między rozwodem i separacją?

- Rozwód powoduje koniec małżeństwa, a w razie orzeczenia separacji małżeństwo trwa nadal.
- Istnieje możliwość zniesienia separacji, w przeciwieństwie do rozwodu, który po uprawomocnieniu się wyroku powoduje koniec związku małżeńskiego.
- Przesłankami do orzeczenia rozwodu jest trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego między małżonkami, czyli między małżonkami trwale ustały wszelkie łączące ich więzi w tym więź uczuciowa, fizyczna i gospodarcza.
- Przy separacji rozkład pożycia małżeńskiego nie musi być trwały.
- Małżonkowie pozostający w separacji nie mogą zawrzeć nowego małżeństwa.
- W przypadku uprawomocnienia się wyroku rozwodowego istnieje możliwość powrotu do panieńskiego nazwiska.
- Separacja powoduje powstanie między małżonkami ustroj rozdzielności majątkowej.
- Rozwód powoduje ustanie ustroju majątkowego.

- Postępowanie rozwodowe może być przeprowadzone tylko w trybie postępowania procesowego.
- Separacja może być orzeczona w postępowaniu procesowym i nieprocesowym.

Przesłanki rozwodu:

Między małżonkami istnieje zupełny i trwały rozkład pożycia małżeńskiego.

Rozwód nie będzie orzeczony, gdy wystąpi wyłączna wina małżonka żądającego rozwodu, jeśli rozwód jest sprzeczny z dobrem wspólnych małoletnich dzieci lub z zasadami współżycia społecznego.

Przesłanki separacji:

Przesłanką orzeczenia separacji jest zupełny rozkład pożycia.

W przypadku separacji istnieje szansa, by małżonkowie uratowali swój związek.

Separacja nie będzie orzeczona jeśli mimo zupełnego rozkładu pożycia orzeczenie separacji nie jest dopuszczalne, bo z jej powodu miałyby ucierpieć dobro wspólnych małoletnich dzieci małżonków albo jeżeli z innych względów orzeczenie separacji byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Postępowanie w sprawie o rozwód i separację:

W procesie o rozwód lub separację sąd ma obowiązek rozstrzygnąć:

- z urzędu o winie w rozkładzie pożycia małżeńskiego, o władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi, o kontaktach z dziećmi (chyba, że małżonkowie zgodnie wnoszą o zaniechanie rozstrzygania o tej kwestii w wyroku), o alimentach na rzecz, małoletnich dzieci, a także o sposobie czasowego korzystania ze wspólnego mieszkania,
- na żądanie jednego z małżonków o eksmisji współmałżonka ze wspólnego mieszkania, o podziale majątku wspólnego, o alimentach dla małżonka,
- na zgodny wniosek stron o podziale albo przyznaniu mieszkania.

Sądem właściwym w sprawach o rozwód lub o separację orzekaną w procesie jest sąd okręgowy, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu.

Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma – sąd miejsca zamieszkania powoda.

Jeżeli istnieją widoki na utrzymanie małżeństwa, sąd może skierować strony do mediacji i może to uczynić na każdym etapie sprawy.

Wolę prowadzenia mediacji musi jednak zaakceptować każdy z małżonków.

Mediacja ma na celu doprowadzenie do ugodowego załatwienia spornych kwestii dotyczących zaspokojenia potrzeb rodziny, alimentów, sposobu

sprawowania władzy rodzicielskiej, kontaktów z dziećmi oraz spraw majątkowych podlegających rozstrzygnięciu w wyroku orzekającym rozwód lub separację.

Jeżeli jeden z małżonków żąda orzeczenia separacji, a drugi orzeczenia rozwodu i żądanie to jest uzasadnione, sąd orzeknie rozwód.

Jeśli orzeczenie rozwodu nie będzie dopuszczalne, a żądanie orzeczenia separacji będzie uzasadnione, to sąd orzeknie o separacji małżonków.

W sprawie o rozwód lub o separację niedopuszczalne jest wniesienie powództwa wzajemnego, a także nie może być wszczęta odrębna sprawa o rozwód albo o separację.

Jeżeli sąd nabierze przekonania, że istnieją widoki na utrzymanie małżeństwa to zawiesi on postępowanie (jest to możliwe tylko raz w toku postępowania).

Jeżeli pozwany małżonek uzna żądanie pozwu, a małżonkowie nie mają wspólnych małoletnich dzieci, sąd może ograniczyć postępowanie dowodowe tylko do przesłuchania stron.

W czasie trwania procesu o rozwód lub o separację nie może być wszczęta odrębna sprawa o zaspokojenie potrzeb rodziny i o alimenty pomiędzy małżonkami albo pomiędzy nimi a ich wspólnymi małoletnimi dziećmi co do świadczeń za okres od wytoczenia powództwa o rozwód lub o separację.

W czasie sprawy o rozwód lub o separację nie może być wszczęte odrębne

postępowanie dotyczące władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi stron lub o ustalenie kontaktów z nimi.

Separacja na zgodny wniosek małżonków:

Jeśli małżonkowie nie mają wspólnych małoletnich dzieci, sąd może orzec separację na podstawie zgodnego żądania małżonków.

Żądanie wyrażone jest we wniosku, a nie w pozwie.

Sąd rozpatruje wniosek w tzw. trybie nieprocesowym.

Jest to szybsza i mniej formalna droga do orzeczenia separacji.

To rozwiązanie jest jednak możliwe gdy małżonkowie zgłaszają zgodne żądanie.

Orzekając separację na podstawie zgodnego żądania małżonków, sąd nie orzeka o winie rozkładu pożycia.

Zniesienie separacji:

Na zgodne żądanie małżonków sąd orzeka o zniesieniu separacji.

Żądanie zniesienia separacji sąd rozpatruje w trybie nieprocesowym.

Z chwilą zniesienia separacji ustają jej skutki.

Znosząc separację, sąd rozstrzyga o władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem małżonków.

Z chwilą zniesienia separacji powstaje między małżonkami ustawy ustrój majątkowy.

Na zgodny wniosek małżonków sąd orzeka o utrzymaniu między małżonkami rozdzielności majątkowej.

Skutki orzeczenia separacji:

- Orzeczenie separacji ma skutki takie jak rozwiązanie małżeństwa przez rozwód, chyba że ustawa stanowi inaczej.
- Małżonek pozostający w separacji nie może zawrzeć małżeństwa.
- Jeżeli wymagają tego względy słuszności, małżonkowie pozostający w separacji obowiązani są do wzajemnej pomocy.
- Nie ma możliwości powrotu do poprzedniego nazwiska.